

Událost a její subjekt

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2009](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2009](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 12. 1. 2009
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 12. 1. 2009

Událost a její subjekt

Na počátku minulého století (přesně 1909) napsal Ferdinand Ebner: „Man hat das Selbst niemals, man kann es nur sein. Es ist niemals Objekt, sondern immer nur Subjekt.“ (8374, S. 66 nn.). Ebner (podobně jako ostatní personalisté) měl ovšem na mysli člověka, lidský subjekt, lidské „Selbst“. Pro nás jde o mnohem širší problematiku, protože požadujeme, aby to platilo pro každou pravou událost, pro každé pravé jsoucno. A v tom smyslu jde o to, jak se taková pravá událost (pravé jsoucno) vztahuje sama k sobě (neboť vznik subjektu takový vztah předpokládá). Žádná pravá událost není pouhou fakticitou, a proto každá musí být aktivní jednak ve vztahu k „danostem“, jednak ve vztahu k určitým pro sebe specifickým „ne-danostem“. Jinak řečeno, musí se aktivně vztáhnout k tomu, co „jest“, i k tomu, co „není“, přesněji „co ještě není, ale může být“. A právě proto, že to musí udělat aktivně, musí si vytvořit svůj subjekt, nebo jinak řečeno, musí se sama stát subjektem. A jak tuto záležitost vyslovíme, formulujeme, naznačujeme tím víc, než říkáme: řekneme-li, že událost si svůj subjekt musí vytvořit, naznačujeme, že potom ten subjekt „má“; řekneme-li však, že se subjektem musí stát, naznačujeme, že subjekt nemá nebo nemůže „mít“, ale že jím musí sama „být“, že se jím samu musí stát. Po mém soudu tohle není věcný problém, alespoň v této podobě a v tuto chvíli, ale je to problém jen jazykový.

(Písek, 090112-2.)